

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

Sayı	83	Konu: Çekme Araçları İş Makinesi Operatörü Yetiştirme Kursu Programı
Tarih	30.11.2016	
Kurulda Gör. Tarihi	23.11.2016	
Önceki Kararın Tarih ve Sayısı		

Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün 24.11.2016 tarihli ve 10058203-101.02-E.11818052 sayılı yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen **Çekme Araçları İş Makinesi Operatörü Yetiştirme Kursu Programının** ekli örneğine göre uygulanması hususunu uygun görüşle arz ederiz.

Feyzullah ARSLAN
ÜYE

Gürhan ÖZDEĞER
ÜYE

Doç. Dr. Ali YILMAZ
ÜYE

Kâmil YEŞİL
ÜYE

Dr. Mehmet SÜRMEİ
ÜYE

Dr. İbrahim DEMİRCİ
ÜYE

Doç. Dr. Hatice YILDIZ
ÜYE

Dr. Hüseyin ŞİRİN
ÜYE

Alpaslan DURMUŞ
Kurul Başkanı

UYGUNDUR
.../11/2016

İsmet YILMAZ
Millî Eğitim Bakanı

ÇEKME ARAÇLARI İŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ YETİŞTİRME KURSU PROGRAMI

KURUMUN ADI :
KURUMUN ADRESİ :
KURUCUNUN ADI :
PROGRAMIN ADI : **Çekme Araçları İş Makinesi Operatörü Yetiştirme
Kursu Programı**

PROGRAMIN DAYANAĞI :

- 5580 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu,
- Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği,
- 14.08.2015 tarih ve 72 sayılı Kurul Kararıyla kabul edilen Özel Kurslar Çerçeve Programı,
- Millî Eğitim Bakanlığı, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü'nün 08.03.2014 tarih ve 10.04/1009860 sayılı yönergesi,
- Karayolları Trafik Kanunu ve Karayolları Trafik Yönetmeliği,
- Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Havalimanları Pat Sahalarında 01.12.2003 tarih 14 sayılı Araç Kullanma Yönergesi,
- Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Havaalanları Daire Başkanlığı Apron Operasyonları Emniyet Kılavuzu Yönetmeliği

PROGRAMIN DÜZEYİ :

Bu program, 19 yaşından gün almış en az ilkokul ve/veya ilköğretim mezunu bireyler için hazırlanmıştır.

PROGRAMIN AMAÇLARI :

Bu programı tamamlayan bireylerin bagaj çeker (Traktör) iş makinesi aracını işletmelerin (havaalanları, fabrika, depo, antrepo vb.) genel çalışma prensipleri doğrultusunda etkin bir şekilde kullanarak iş sağlığı, iş güvenliği ile mesleğin verimlilik ve kalite gereklerine uygun olarak;

1. Bagaj çeker (traktör) iş makinesi aracını ve özelliklerini tanımaları,
2. Bagaj çeker (traktör) iş makinesi aracının kullanım amaçları doğrultusunda havaalanları, fabrika, depo, antrepo vb. yerlerde kullanabilme becerilerine sahip olmaları,
3. Çalışma sahası emniyet kurallarını öğrenmeleri,
4. Yabancı madde hasarının önlenmesini öğrenmeleri,
5. İşletmelerin amaçlarına göre aracın kullanımında gerekli güvenlik önlemlerini almaları,
6. Aracın çalışma alanının güvenliğiyle ilgili kontrollerini yaparak, iş sağlığı ve güvenliğine yönelik önlemleri almaları,
7. Aracın mekanik ve elektrik sistemlerini tanımaları,
8. Aracın periyodik bakımlarını yapmaları,
10. Bagaj çeker (traktörü) iş makinelerinin çalışma sahası içinde görevli diğer personelle koordineli çalışmaları,
11. Vardiya değişimlerinde yetkiliye işin son durumuyla ilgili bilgi vermeleri,
12. Bagaj çeker (traktörü) iş makinesinin zemine uygun lastik hava basıncı ayarlarını yapmaları

13. Mekanik ve hidrolik bağlantı noktalarını kontrol etme, gevşeyen cıvataları ve somunları sıkma bilgisine sahip olmak,
14. Mesleki gelişimlerine değer vererek bireysel gelişimlerine yönelik çalışma yapmaları beklenmektedir.

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Bu program,
 - a) Trafiğe kapalı veya trafiğe açık alanlarda uçaklardan bagajların ve kargoların güvenli, emniyetli ve hızlı bir şekilde alınması ve uçaklara yüklenmesi,
 - b) Fabrika, depo, antrepo gibi yerlerde üretilen malzemelerin, gelen veya giden malzemelerin çekici araçlara takılan römork veya römorklar ile sevk alanına götürülmesi veya sevk alanından getirilmesi amacıyla kullanılan içten yanmalı veya elektrikle çalışan iş makinelerini kapsamaktadır.
2. Program, iş makineleri alanında insan gücünü minimize ederek kısa sürede güvenli ve kontrollü olarak havaalanları, fabrika, depo, antrepo vb. alanlarında bagajların ve kargoların alınması ve yüklenmesini gerçekleştirecek bagaj çeker (traktörü) iş makinesi operatörü yetiştirmek için hazırlanmıştır
3. Programla,
 - a) İş organizasyonu,
 - b) İş öncesi hazırlıklar,
 - c) Bagaj çeker (traktörü) iş makinesinin günlük genel kontrolleri,
 - d) Havaalanları, fabrika, depo, antrepo vb. kullanılan bagaj çeker (traktörü) iş makinesi ile bagaj ve kargoların alınması veya yüklemesine yönelik uygulama çalışmaları,
 - e) Park ve depolama, iş bitiminde aracın uygun yere park edilerek gerekli temizliğin yapılması, uzun süre depolamaya alınan aracın tekrar işletmeye alınması,
 - f) Mesleki gelişim konularında yeterlilik kazandırılması amaçlanmıştır.
4. Program uygulanırken slâyt, CD, video vb. materyallerden yararlanılacaktır. Bunun yanında uygulamalı konular iş makinesi üzerinde ve uygulama alanında yapılacaktır.
5. Programda yer alan,
 - a) İş organizasyonu,
 - b) İş öncesi hazırlıklar,
 - c) Aracın nakli, park, depolama, iş bitiminde aracın uygun yere park edilerek gerekli temizliğin yapılması, uzun süre depolamaya alınan aracın tekrar işletmeye alınması, yakıt ikmal/şarja takma aparatlarının (hortum, hortum rekorları ve yakıt transfer pompası) kullanım ayar ve kontrolleri,
 - d) Mesleki gelişim konuları tüm iş makinelerinde ortak konu olup, iş makinesi eğitimlerinde bu konuları aldığını belgeleyenler, diğer bir iş makinesi operatörlüğü eğitimine katıldığında sözü geçen konulardan muaf olurlar.
6. Programda yer alan,
 - a) İş organizasyonu,
 - b) İş öncesi hazırlıklar,
 - c) Mesleki gelişim konuları farklı iş makineleri eğitimlerine katılan adaylarla ortak derslikte işlenebilir.
7. Havaalanlarında kullanılan iş makinelerine yönelik olarak operatörlük belgesi veya hava alanı iş makinesi türünden G sınıfı sürücü belgesi olanlar, başka bir havaalanı iş makinesi türünden operatörlük belgesi almak istemeleri durumunda, alacakları farklı tür havaalanı iş makinesi operatörlük belgesi eğitiminin birebir araç kullanma eğitimlerinin tamamını alarak uygulama sınavına girip belge alacaklardır.

8. Bu program uygulanırken anlatım, gösteri, gösterip–yaptırma vb. yöntemlerle soru–cevap, grup çalmaları vb tekniklerden yararlanılacaktır.
9. Çekme aracının (traktör) kullanılacağı çalışma sahasının varsa ilgili mevzuatı eğitimlerde dikkate alınacaktır. (ör: Havaalanları dairesi eğitim Talimatı (SHT-Eğitim/HAD)Yönergesi kapsamında programda yer alan konulara ilişkin tazeleme eğitimleri, yönergede belirtilen konu ve sürelerde yapılacaktır.)

PROGRAMIN SÜRESİ

1. Haftalık süre : Günde 6 saat x 5 gün = 30 saat
2. Toplam süre : 2 hafta x 30 saat = 60 saat

PROGRAM İÇERİĞİNİN TOPLAM KURS SÜRESİNE GÖRE DAĞILIMI

A. İŞ ORGANİZASYONU (8 Saat, Teorik Eğitim)

1. İş Sağlığı ve Güvenliği
2. Çalışma Alanı Güvenliği
3. Çalışma Ortamında Tehlikelere Karşı Önlemler
4. Çalışma Zemin Kontrol ve Düzenlemeleri
5. Koruyucu Ekipman Seçimi
6. Trafik Güvenliğine İlişkin Önlemler

B. İŞ ÖNCESİ HAZIRLIKLAR (Toplam 8 Saat: 4 Saat Teorik ve 4 Saat Araç Başında Eğitim)

1. Yetkili Bilgilendirmesi
2. Havaalanlarında Uçaklardan Bagaj ve Kargoların Alınması ve Uçaklara Yüklenmesi
3. Fabrika, Depo, Antrepo vb. Bagaj ve Kargoların Alınması ve Uçaklara Yüklenmesi
4. Atışmanların Seçimi, Sökümü ve Takımı (Römorkların Takılması/Sökülmesi)
5. Yakıt Sızıntı/Akü Bağlantılarının Kontrolü
6. Yakıt Transfer Pompası Sayaç Kontrolü
7. Bağlantı Elemanları ve Hortumların Hasar Gevşeklik Kontrolü
8. Saha İçi Personeliyle Koordineli Çalışma
9. Vardiya Değişimi Bilgilendirmesi
10. Zemine Uygun Hava Basıncı Ayarı
11. Makinenin Genel Temizliği
12. Zeminin Çalışmaya Hazırlanması
13. Yakıt Suyunu Alma
14. Şarj Sistemi Bilgilendirilmesi

C. MESLEKİ GELİŞİM (2 Saat, Teorik Eğitim)

1. Mesleki Gelişime İlişkin Faaliyetleri Yürütme
2. Meslekle İlgili Yayınları ve Teknolojik Gelişmeleri İzleme
3. Meslekle İlgili Hizmet İçi Eğitim Faaliyetlerine Katılma

D.BAGAJ ÇEKER (TRAKTÖRÜ) İŞ MAKİNESİ MAKİNE VE KONTROLLERİ (Toplam 28 Saat: 13 Saat Teorik eğitim ve 13 Saat Araç Başı Eğitim)

1. İş Makineleri Şase Yapısı
2. Motorların Çalışma–Yakıt Sistemleri ve Kısımları
3. İş Makineleri Güç İletim Sistemleri (Şanzıman ve Tork Konvektörler)
4. Hidrolik ve Pnomatik Sistemler
5. İş Makineleri Yürüyüş ve Dönüş Sistemleri
6. Günlük Bakım ve Kontrolleri Yapma

7. Basit Arıza ve Eksikleri Giderme
8. Periyodik Bakımları Yapma
9. Bakım ve Kontrol Kayıtlarını Tutma
10. Pat Sahalarında Araç Kullanma Yönergesinin Anlatılması

E.BAGAJ ÇEKER (TRAKTÖRÜ) İŞ MAKİNESİ BAGAJ VE KARGOLARIN ALINMASI VEYA YÜKLENMESİ (8 Saat, Araçla Uygulamalı Eğitim)

1. Motorun Çalıştırılması
2. Kumanda Kolları ve Bağlantı Elemanlarının Kullanımı
3. Yürüyüş, Durma ve Park Etme
4. Bagaj Çeker (Traktörü) İş Makinesi Yardımcı Elemanlarının Bağlanması ve Çözülmesi
5. Fabrika, Depo, Antrepo vb. Sahalarında Güvenli Alanın Oluşturulması
6. Römork Perdeleri/Korkulukları Dolu ya da Boş Olmalarına Bakılmaksızın Daima Kapatılması,
7. ULD Taşırken Dolly Kilitlerinin Kalkık Olduğunun Kontrolünün Yapılması
8. Araçları Çekmeden Önce Tüm Çekici Bağlantı Kontrollerinin Yaptırılması
9. Ataşmanların Sökümü ve Takımı(Römorkların takılması/sökülmesi)
10. Yakıt Sızıntı/Akü Bağlantılarının Kontrolü
11. PAT Sahalarında ve İkmal Alanında Güvenli Alanın Oluşturulması
12. Apronda Uçaklara Yaklaşmadan Önce Fren Kontrollerinin Yaptırılması
10. Uçaklara Yaklaşma Kanatları ve Motorlara Yaklaşırken Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar
11. Apron Duraklama ve Park Kurallarının Tanıtım ve Uygulamaların Yapılması
13. Uçaklara Bagajların Taşınması, Bagaj ve Kargoların Alınması ve Uçaklara Yükleme
17. Bagaj Çeker (traktörü) İş Makinesinin Verimli Kullanılması
18. Bagaj Çeker (traktörü) İş Makinesine Takılabilecek Yardımcı Ekipmanların Cinsine Göre, Yüklü ve Yüksüz Olarak Çekebilecekleri Maksimum Ekipman Sayısı Tanıtım ve Uygulamaları

F. PARK VE DEPOLAMA (4 Saat, Araç Başı Eğitim)

1. Makine Parkı
2. Makine Uzun Süreli Depolama
3. Makineyi Depolamadan İşletmeye Hazırlama

G. ARAÇ NAKİL (2 Saat, Araç Başı Eğitim)

1. Makineyi Başka Bir Araçla Nakletme
2. Makineyi Yürüterek Nakletme

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

Kurs sonunda "Millî Eğitim Bakanlığı, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün İş Makineleri Sürücü Eğitim Yönergesi" hükümleri çerçevesinde teorik ve uygulamalı sınav yapılacaktır. Sınavlarda başarılı olanlara "İş Makinesi Kullanma Yetki Belgesi (Operatörlük Belgesi)" düzenlenecektir.

Kurs sürecinde ise kontrol listeleri, gözlem formları vb. ölçme araçları ile kursiyerlerin uygulamaları doğru işlem basamaklarıyla gerçekleştirip gerçekleştirmedikleri denetlenecektir. Bu değerlendirme sonuçları, eğitimin planlanan biçimde başarıyla sonuçlanmasında geribildirim amacıyla kullanılacaktır.

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ VE GEREÇLERİ

1. Havaalanları yer hizmet araçları bagaj çeker (traktörü) iş makinesi aracı.
2. Anahtar takımları
3. Atışmanlar
4. Balyoz
5. Çeki halatı
6. Çekiç
7. El feneri
8. Emniyet kemeri
9. Filtre sökme takma aparatı
10. Filtreler
11. Gres pompası
12. Hava basınç saati
13. Hidrolik krika
14. Huni
15. İlk yardım çantası
16. Kişisel Koruyucu Donanım (baret, eldiven, kulaklık, çelik burunlu ayakkabı, fosforlu yelek, toz gözlüğü, toz maskesi, iş elbisesi vb.)
17. Levye
18. Lokma takımı
19. Madeni yağlar
20. Mazot
21. Mazot pompası
22. Pürmüz (ısı tabancası)
23. Reflektör
24. Seyyar lamba
25. Su ve temizlik bezi
26. Takoz
27. Telsiz-telefon
28. Tornavidalar
29. Trafik ikaz lambası
30. Yağdanlık
31. Yangın söndürücü